

"Katma Değer Vergisi ve İlaç Kesimi"

Prof.Dr. Rıdvan KARALAR

2.11.1984 tarihinde yayınlanan ve 1 Ocak 1985'te yürürlüğe girecek olan Katma Değer Vergisi, her kesimi olduğu gibi ilaç üretim-dağıtım-tüketim ağını da köklü biçimde etkilemektedir.

Yasa ilacı herhangi bir aşamada Katma Değer Vergisi istisna ve muafiyetleri içine almamış, ilacı herhangi bir mal gibi değerlendirmiştir. Bu durum kanunun ilaç konusunda yurttaşlarına herhangi bir "sosyal transfer" yapma isteğinde olmadığını göstermektedir. Gerçekten de, tüm dünyada temel bir madde olarak değerlendirilen ve çeşitli biçimlerde üretim ve dağıtım devletçe desteklenen ilaç, ülkemizde en azından vergilendirme yönünden kimi bağımsızlıklar-dan yararlandırılması gerekmektedir.

Katma Değer Vergisi konusunda yayınlanan yasa ve bugüne dek çıkarılmış 7 Genel Tebliğde ilaç konusunda herhangi bir özel durum getirilmemiştir.

Katma Değer Vergisi'ni yasanın ve sözkonusu tebliğlerin ışığında incelediğimizde, ilaç üretim ve dağıtımının çeşitli aşamalarında yer alan aracı kurumların bilmesi ve özen göstermesi gereken önemli noktalar bulunmaktadır. İncelememizde özellikle, dağıtımda ara basamak olan kooperatiflerin ve son basamak olan eczanelerin Katma Değer Vergisi karşısındaki durumu ayrıntılarıyla ele alınmıştır.

GENEL OLARAK KATMA DEĞER VERGİSİ

Tanım: Katma Değer Vergisi, üretim ve dağıtım sürecine giren işletmelerin kendi işgüçleri, makineleri, donanımları, binaları ve öteki sermaye öğeleri ile başka işletmelerden edinilen mal ve hizmetlere katkılarları değerlerden alınan bir vergidir.

Buna göre, ilk üretimden başlayarak tüketiciye dek uzanan tüm üretim ve dağıtım aşamalarında KDV uygulanır. Bu uygulamada yansıtma özelliği bulunduğu için, bu verginin son amacı olan vergiye tabi mal ve hizmetlerin tüketiminin vergilendirilmesi kolaylıkla gerçekleşmektedir.

Ortak Pazar Ülkelerinin tümünde uygulanan bu verginin Türkiye uygulamasının aynı doğrultuda olmasına özellikle özen gösterilmiştir. Bu nedenle 1 Ocak 1985'te uygulanacak KDV yasası öz olarak bu ülkelerin KDV yasalarından sapma göstermeyecek biçimde düzenlenmiştir. Bu özün zedelememesi için gerekli önlemlerin sürekli olarak uygulanması söz konusudur.

Katma Değer Vergisine geçişi zorunlu kılan nedenlerin başında ekonomik yönlü olanlar gelmektedir. Bunlar, yatırımların özendirilmesi, dışsattımının geliştirilmesi, sanayi üzerindeki vergi yükünün düşürülmesi, enflasyonla savaşım, kaynak dağılımının optimalleştirilmesi, uzmanlaşmanın özendirilmesi.

KDV'ye geçişte mali nedenlerle ağırlık taşımaktadır. Bunların başında vergi adaletinin sağlanması, vergi gelirlerinin arttırılması ve vergi kaçakçılığının önlenmesi gelmektedir.

Başka ülkelerle, özellikle AET ülkeleriyle vergi ahenkleştirilmesi ve ortak bir muamele vergisi sistemine gidilmek istenmesi de başka bir nedendir.

KATMA DEĞER VERGİSİ YASASI VE İLAÇ KESİMİ

2.11.1984 günlü Resmi Gazete'de yayınlanan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi'nin genel özellikleri şöyledir:

1. Ticari, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler KDV'ye tabidir. Bu duruma göre, ilacın üretimi, depoya satışı, depo ya da kooperatiflerden eczanelere satışı ile eczanelerden halka satışı işlemleri KDV kapsamına girecektir.

Ayrıca, her türlü mal ve hizmet ithalatı da KDV'ye girdiğinden ilacın mamul ya da hammadde biçiminde ithalinden de KDV alınacaktır.

2. Verginin kesilmesini gerektiren olay, mal teslimi veya hizmetin yapılmasıdır. Ancak, mal tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmişse vergiyi doğuran olay meydana gelmiş sayılır ve bu belgelerdeki miktar üzerinden KDV'nin kesilmesi gerekir.

Buna göre, ilaç üreticisi ya da depocu malı göndermeden önce ya da bedelini tahsil etmeden önce fatura düzenliyorsa, bu faturalardaki bedel üzerinden KDV'yi kesmek zorundadır.

3. Öte yandan, üretici-depocu-perakendeci zincirinde peşin ödeme, kısa sürede ödeme gibi nedenlere bağlı olarak yapılan iskontoların başlangıçta yapılması gerekmektedir. Yoksa, fatura düzenlendikten sonra iskonto yapılması (örneğin yıl sonu birikmiş iskontosu) KDV'nin iskonto tutarı üzerinden de kesilmesini gerektirecektir.

4. Kanunun 11. ve 12. maddesi ihracatta, 13. maddesi deniz, hava ve demiryolu araçlarında, 14. maddesi taşımacılıkta, 15. maddesi diplomatlar için, 16. maddesi ithalatta geçerli olacak istisnaları düzenlemiştir.

Ayrıca 17. madde sosyal, askeri, kültürel ve eğitim amaçlı istisnaları saymıştır.

Bu istisnalar için ilacın üretim ve dağıtımını kapsayan herhangi bir madde bulunmamaktadır. Başka bir deyişle ilaç üretim ve dağıtım KDV'den istisna tutulmamıştır.

5. KDV kanununun 28. maddesi "Bakanlar Kurulu KDV oranını temel gıda maddeleri için sıfıra kadar indirmeye yetkilidir" demektedir.

Bu maddeye göre Bakanlar Kurulu temel sandığı çeşitli gıda maddeleri için % 10 olan KDV oranını azaltacak ya da sıfıra indirecektir. Bu maddelerin hangileri olduğu 1 Ocak 1985'ten önce saptanacaktır.

İlaç konusunda bu maddenin geçerli olamayacağı anlaşılmaktadır. Ancak, temel gıda maddesi deyimi temel maddeler olarak değiştirildiğinde, ilacın da bunlar arasında yer alması gerektiği savunulabilir. Bu durumda, 28. maddeye ilacı da kapsayacak bir deği-

siklik yapılması gerekmektedir.

6. Katma Değer Vergisinin nisbeti vergiye tabi her işlem için % 10'dur.

Bu maddeye göre ilaçla ilgili işlem sayısı KDV'nin toplam miktarını belirleyecektir. İlaçtaki geleneksel dağıtım kanalının üretici-depocu-perakendeci olduğunu göz önünde tutarak, beş tür ilaçta KDV'nin nasıl uygulanacağını örnekleyebiliriz.

Aşağıdaki ilaçların üretici satış fiyatı, depocu ve perakendeci satış fiyat (kutu üstündeki fiyat) şöyledir:

	Üretici satış fiyatı (TL.)	Depocu satış fiyatı (TL.)	Eczacı satış fiyatı (TL.)
Alfasilin 250 cap.	441,83	482	602
İsordil 5 mg tab.	75,60	83	103
Bevitin-C tab.	198,16	216	270
Kenacort Amp.	645,13	703	879
Sefril Oral Süsp.	2334,67	2545	3181

1 Ocak 1985'ten başlayarak bu fiyatların değişmediğini varsaydığımızda ödenecek KDV:

	Depocu- nun Üre- ticiye (TL.)	Eczacı- nın De- pocuya (TL.)	Tüketi- cinin Eczacı (TL.)
Alfasilin 250 cap.	45	48,2	60,2
İsordil 5 mg tab.	7,6	8,3	10,3
Bevitin-C tab.	19,8	21,6	27
Kenacort Amp.	64,5	70	88
Sefril Oral Süsp.	233,4	254	318

Üretici-depocu-eczacı için % 10 ve % 20 indirim oranlarının değişmediğini varsaydığımızda bu 5 çeşit ilacın KDV'li fiyatı şöyle olacaktır:

	Fabrika Fiyatı	Depocu Fiyatı	Eczane Fiyatı
Alfasilin 250 cap.	486	530	662
İsordil 5 mg tab.	83,2	91,3	113,3
Bevitin-C tab.	218	237,6	297
Kenacort Amp.	709,5	773	967
Sefril Oral Süsp.	2568	2799	3499

Ödenen bu vergilerin yansıtılması özelliği olduğu için sonuçta KDV tüketicisine yüklenmiş olacaktır. Her aşamada ödediği vergiyi bir sonraki aşamadan kestiği vergiden indirerek belli dönemlerde vergi dairesine yatıracaktır. Örneğin, Alfasilin 250 için depocu üreticiye ödediği 45 TL'yi eczacının kendisine ödediği 48,2 TL'lik KDV'den düşerek 3,2 TL'sini dönem sonunda vergi dairesine yatıracaktır. Aynı şekilde eczacı, depocuya ödediği 48,2 TL'lik KDV'yi tüketicinin kendisine ödediği 60,2 TL'den düşerek

kalan 12 TL'yi dönem sonunda vergi dairesine yatıracaktır.

Görüldüğü gibi KDV sonuçta yansıtılmış olmakta, ancak her aşamada bu fonlar belli sürelerle bekletilmektedir.

7. Katma Değer Vergisinin ödenmesi, vergilendirme dönemlerini izleyen ayın 25'ine dek gerçekleştirilir. Yasaya göre vergilendirme dönemi, takvim yılının üçer aylık dönemleridir. Maliye ve Gümrük Bakanlığının bu dönemleri birer aya indirme yetkisi vardır.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı bu yetkiye dayanarak 3 nolu Genel Tebliğ ile "satın aldıkları malları olduğu gibi veya ailedikten sonra teslim eden ve satışlarının tutarı 120.000.000 lirayı aşanlar" birer aylık vergilendirme dönemine tabi tutulmuşlardır. Bu durumda, yıllık cirosu 120 milyon lirayı aşan bir eczacı, tüketiciden kestiği katma değer vergilerini indirmiş yapıldıktan sonra, bir sonraki ayın 25'ine dek beyan edip ödemek zorundadır.

8. Katma Değer Vergisi Yasasına göre, verginin kesilmesi, bir sonraki aşamadan indirilmesi ve vergi dairelerine beyanname verilip farkın ödenmesi tümayle belgelere dayalı olarak gerçekleştirilecektir. Maliye ve Gümrük Bakanlığının kararına göre tüm aşamalarda kullanılacak fatura ve benzeri belgeler Noterliklere onaylatılacaktır. Her aşamada fatura kesilecek, kesilen faturada malın fiyatı, kesilen KDV ve malın vergili fiyatı ayrı ayrı gösterilecektir. Örneğin bir eczacı, 103 TL. fiyatlı İsordil 5 mg tableti sattığında, kestiği faturada ya da fatura yerine geçen kassa fişlerinde, bu fiyatı 1 kestiği KDV'si 10,30 TL 'yi ve toplam vergili fiyat 113,30 TL'yi ayrı ayrı gösterecektir. Eczacı depocuya ödediği KDV'nin indirimini yaparken, bu alışverişin dayanağı olan belgeye dayanmak zorundadır.

9. KDV uygulamasında özellikle perakende aşamasında kimi perakendeciler için kolaylıkların getirilmesi zorunluğu vardır. Gerçekten de halkla doğrudan karşı karşıya olan eczacının durumu bu yönden önem kazanmaktadır. Eczacı yukarıdaki işlemleri yüzlerce mal için yüzlerce kez yapmak ve sürekli belge düzenleyip bunları derleyip toplamak zorunda kalacaktır.

Yasa incelendiğinde ilaç konusunda herhangi bir istisna ya da muafaktan yararlanmanın söz konusu olmadığı görülmektedir. Ancak, perakende aşamının bu güçlüğüne önleme yollarına çözüm getirilebilir.

Yasanın 20. maddesinin 4. fıkrası "belli bir tarife göre tespit edilen işler"den söz etmektedir. Bu tür işler için fiyat, KDV dahil edilerek bulunmakta ve vergi müşteriyeye ayrıca aktarılmamakta sonradan hesaplanan verginin indirim ve ödemesi yapılabilmektedir. Yasanın bu maddesinde "tarifeli işler" deyimi ilacı kapsamaz görünmekteyse de bu yönde uygulama getirileceği kolaylık gözönünde tutularak yorum daha geniş tutulmasını sağlamak gerekmektedir.

10. Katma Değer Vergisi Yasasında perakende mal satışı ile uğraşanlar için geçici 1. maddede bir takım düzenlemeler yer almaktadır. Buna göre; Maliye ve Gümrük Bakanlığının belirleyeceği iş gruplarına veya sektörlerine giren perakendeciler "telafi edici

vergileendirme" usulü ile vergilendirilebileceklerdir.

Bu usule göre, KDV mal alış bedellerine mal alışları sırasında % 13 vergi oranı uygulanarak bulunur. Bu usule tabi olan mükellef mal satışları nedeniyle KDV hesaplamaz ve düzenleyeceği belgelerde bunu göstermez. Bunlardan mal alanların, bu alışları için vergi indirim hakları yoktur.

Telafi edici vergileendirme usulünde, perakendecinin ödediği KDV'nin tüketiciye yansıtılması söz konusu değildir. Başka bir deyişle tüketiciden KDV kesilmeyeceğinden, son aşama perakendecinin kendisi olmakta ve mal alışları için ödediği KDV perakendecinin sırtına yüklenmektedir.

Perakendecinin ödediği bu vergi yansıtılmadığı için, fiyat düzeylerinde yeni düzenlemelere gidilmesi kaçınılmaz olmaktadır.

İlaç perakendecisi eczanelerin bu uygulamaya sokulması durumunda çözümlenmesi gereken bir takım sorunlarla karşılaşılacaktır. En başta eczacı aldığı ilaç bedelinin % 13'ünü depocuya ödemek zorundadır. Bu durumda eczacının kârı bu oranda düşmektedir. Çünkü eczacının ödediği KDV eczacının üstünde kalmaktadır. Eczacının kâr oranı % 20 ise, bu durumda kâr oranı % 7'ye düşmektedir. Öte yandan, telafi edici vergi oranını % 20'ye yükselten yasa taslağı yürürlüğe girmek üzeredir. Bunun yürürlüğe girmesi kâr oranını sıfıra indirecektir.

Böyle bir uygulama olduğunda getirilecek çözümlerden biri, eczacının kâr oranını arttırmak olacaktır. Ayrıca, dağıtım zincirinde uygulanan indirim oranlarının bu vergiyi de kapsayacak biçimde yükseltilmesi de aynı anlama gelir.

İlaç fiyatları perakende aşamasında serbest bırakılmayacağına göre, telafi edici vergileendirmeye eczacının alınmasının ilaç pazarını önemli ölçüde etkilemesi kaçınılmazdır.

Telafi edici vergi % 13 oranında kalır, bu vergi eczacıya uygulanır ve eczacının kâr ya da indirim oranı değişmezse, örnek verdiğimiz ilaçların eczacıya ve perakendeciye satış fiyatları şöyle olmaktadır:

	Depocu fiyatı+ % 13 KDV	Eczacı brüt kârı	Eczacı fiyatı
Alfasilin 250	483 + 62,5 = 544,5	57,5	602
İsordil 5 mg.	83 + 11 = 94	9	103
Bevitin-C	216 + 28 = 244	26	270
Kenacort Amp.	703 + 91 = 794	65	879
Serfil Oral Süsp	2545 + 321 = 2866	315	3181

Görüldüğü gibi eczacının brüt kâr oranı satış fiyatı üzerinden % 10'un altına düşmektedir.

SONUÇ

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı gibi Katma Değer Yasası ve Yayınlanan Genel Tebliğler, ilaçla ilgili herhangi bir ayrıcalık getirmemiştir. Bu duruma göre, ilacın üretici-toptancı ve perakendecisi KDV ile ilgili işlemleri aksatmadan yapmak zorunda kalacaktır.

İlaç çok fazla çeşide sahip olan ve el değiştirme hızı yüksek olan bir maddedir. Bu durumda depocu görevini üstlenen kooperatifler üreticilere önemli bir KDV fonu sağlayacaklardır. Örneğin Eskişehir Eczakoop'un 1985 yılında toplam alımları 800 milyon TL. dolayında gerçekleştiğinde bunun için 80 mil-

yon TL'lik Katma Değer Vergisi ödemek zorundadır. Eczanelere yapılan satışlardan keseceği KDV ile ödeyeceği KDV arasında iyi bir zamanlama yapmak, bu nedenle ek bir fon bulundurmamak gerekecektir.

Öte yandan, özellikle perakende aşamada eczacılar her bir ilaç kalemi için ayrı ayrı işlem yapmak belge düzenlemek zorunda kalacaklardır. Bu, bir yandan önemli bir zaman kaybına yol açarken bir yandan da eczacı ve alıcının huzursuz bir ilişkiye girmelerine yol açabilecektir.

KDV'nin perakende aşamada, Yasanın geçici 1. maddesi gereğince "telafi edici vergileendirme" biçiminde uygulanması, ek önlemler alınmadığında önemli bir bulunam yaratılabilir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın bu uygulamaya yeterli açıklığı getirmesi gerekecektir.

İlacın insan yaşamı için en azından temel gıda maddeleri kadar önemli olduğu gözönünde tutularak, bu kesimin KDV uygulaması karşısında olumsuz yönde etkilenmesini engellemek, ilaç kesimindeki sorunların daha da karmaşıklaşması tehlikesini ortadan kaldırabilir.

SON DAKİKA

Bültenimiz baskıya girmek üzere iken bize ulaşan haberlerden, bir kısım ilaçların KDV dahil fiyatla piyasaya çıkmaya başlamış olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bu durumda Eczanelerin elinde iki tip fiyatlı ilaç olmuş ve uygulamada aksaklıklar çıkmaması için Merkez Heyetimiz şu şekilde önlem almıştır.

Eczanelerde kullanılan tek tip sürşarj etiketleri üzerine, yine Merkez Heyetimizce, hazırlanan "KDV dahil" kaşesi, Etiket ve Seri numarası altında ve doğrultusunda basılarak, ilaç kutularına KDV dahil perakende satış fiyatı basılacaktır.

Bu kaşeler hazırlanmakta olup sürşarj malzemesi alan meslektaşlarımıza ücretsiz olarak en kısa zamanda dağıtılacaktır.

Yeni uygulamaya göre kurum reçeteleri ve faturalarında şu şekilde işlem yapılacaktır:

Reçete hesaplandığı zaman bulduğumuz rakam 16.500.-TL olsun,

16.500.-TL Reçete Tutarı

495.-TL % 3 iskonto

16.005.-TL

3.201.-TL Personelden alınacak % 20

12.804.-TL Kurumdan alınacak miktar

Personelden alınan 3.201.-TL'nin 1/11'i 291.-TL KDV, Kurumdan alınan 12.809.-TL'nin 1/11'i 1.164 TL KDV olmak üzere toplam 1455.-TL KDV alınmış olmaktadır. 16.005.-TL'ninde 1/11'i 1455.-TL tutmaktadır.

Personelin ödediği 3201.-TL'lik kasa fişi üzerine KDV dahil ibaresini basmazın gerekmektedir. Günlük hasılat kasa defterine işlenirken 1/11'i KDV, 10/11'i Günlük satış olarak kayıt edilmelidir. Aynı şekilde kestiğiniz faturalarda Muhasebe Defterine işlerken 1/11'ini KDV, 10/11'ini satış hasılatı olarak göstermeniz gerekmektedir.

Bu arada Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nun tavrında da netlikler gözlenmeye başlanmış ve Sayın Genel Başkan'a Gelirler Genel Müdürlüğü'nden ilacın % 0 (sıfır) vergilendirilmesi hususunda pratik bir çözümlün bulunmadığı ve ilacın kapsam dışına çıkarılmayacağı hususları sözlü olarak ifade edilmiştir.

Bu gelişmeler üzerine aşağıda yer alan "Katma Değer Vergisine Geçilirken" adlı rapor, Muhasebe Servisi Danışmanımız Ali Rıza Yurtsever'e hazırlanmıştır.

Katma Değer Vergisine geçerken

Ali Rıza YURTSEVER

2.11.1984 tarih ve 18563 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak 1 Ocak 1985 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) kanunu Türk Vergi Sisteminde yeni bir vergi olarak tanımlanabilir.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik-mali-sosyal etkenler KDV uygulamasını gerektirmiştir. 24 Ocak kararları ile serbest piyasa ekonomisine neden olan tüketicilerin giderilmesi, ihracatın gelişmesini ve kaynak dağılımının dengeli seviyede yapılması, vergi hasılatını artırmak, vergi mükerrerliğini önlemek gibi zorunlulukların aşılmasında KDV'ne ihtiyaç duyulmuştur.

GÖRÜŞLER

1985 Ocak ayında uygulamasına geçilecek KDV yöneltelen görüşleri iki bölümde özetlemek mümkündür.

a) Yararları:

Yasa koyucu ticari, zirai, serbest meslek faaliyetleri çerçevesinde üretilen tüm mal ve hizmetlerin KDV kapsamına alınmasını kararlaştırmıştır. Buna karşın, ihracatlar ve yatırımları vergi dışı bırakmıştır.

Sanayi ürününden vergi yükünün azaltılması ve yeni yatırım malları için gerekli ek finansman olanaklarının sağlanmasında teşvik edici düzenlemeleri içermektedir.

Daha çok tüketicide kalan bir vergi olma özelliği itibarıyla tüketimin kısılması, tasarruf önlemlerine yapıcı etkiler taşıması itibarıyla enflasyonist eğilimlerin törpülenmesinde düzenleyici bir rol sağlayacağı öne sürülmektedir.

Üretim aşamasında alınan İstihlak ve Gider vergisi sonucu fazladan bir fiyat şişkinliğine bu durumun enflasyonla mücadeleyi güçleştirdiği, bu itibarla, KDV uygulanmasıyla bir defada alınacak verginin birçok aşamada parça parça alınmasıyla sözkonusu olumsuzluklar önlenileceğinin yanısıra kapsamının çok geniş tutulmasıyla vergi adaletinin sağlanmasında olumlu katkılar olacağı öne sürülmektedir.

b) Olumsuzluklar:

Mal ve hizmetlerin üretiminden tüketiciye kadar geçen her aşamada vergilendirilmesini esas alan KDV bu yönüyle genel bir satış vergisi esprisini ihtiva etmektedir. Bu itibarla yaygın bir vergi niteliğinde görülen KDV sonuçta tüketicide kalan bir vergidir.

KDV kapsamının çok geniş tutulması ve tüm-mal ve hizmetlerin belli bir oranda vergilendirilmesinin kayıt dışı işlemlerin yaygınlık kazanacağı ve vergi ziyanının önlenemeyeceği endişesini beraberinde getirmektedir.

KDV tüm yurttan uygulanacağına gözü önüne alınmasıyla teknik bilgi ve eleman yetersizliği zaafalarını atamayan maliyenin doğacak güçlüklerle zamanında müdahale edememesi halinde öngörülen hedeflere ulaşmada büyük zorluk çekilecektir. Bu bağlamda alınacak önlemler arasında serbest müşavirlik yasasının çıkarılması halinde sağlanacak etkin ve yaygın bir vergi denetim ağı ile vergi hasılatında beklenen artış sağlanabilir.

Sorumluluk:

Üretim faaliyetiyle uğraşan işletmecilerde imal edilen emtiyanın

satış aşamasında hesaplanan KDV'den imal sırasında ödenilen KDV düşülmek suretiyle kalan verginin vergilendirme dönemleri içinde ilgili vergi dairesine yatırılması gerekmektedir.

KDV yükümlüsü herhangi bir mal ve hizmeti satınaldığında vergisini ödemekle mükelleftir. Teslim ve yapılan hizmet karşılığı da kanuni verginin hesaplanıp tahsil edilmesinden sorumludur. Bu işlemlerde vergi mükerrerliği gibi bir durum meydana gelmemektedir. Mal ve hizmet tesliminde hem kendi ödediği vergiyi hem de yeni vergiyi tahsil eden satıcı verginin I'nci kısmını kendisine bırakıp II'nci kısmı da maliye'ye verecektir. Özetle mal ve hizmetin her el değiştirme işleminde bir önceki vergi düşülmek suretiyle kalan miktar vergilendirme dönemi için verilecek Beyanname süresinde maliyeye bildirilecektir.

KDV indirimi vergilendirme dönemine göre yapılır. İndirilen sadece o malın alışında ödenilen vergiyi değil o dönem içinde satın alınan diğer mallar için ödenilen KDV ihtiva etmektedir.

Verginin konusu:

KDV yasası 1'nci maddesi; her türlü mal ve hizmetlerin Türkiye'de yapılması, bu mal ve hizmetlerin Türkiye'de değerlendirilmesi veya bunlardan faydalanması durumunda KDV konu olacaktır.

Hizmet veya işlemlerin Türkiye'de yapılması ya da bu faaliyetlere ait değerlendirmelerin yurt içinde yapılmasını vergi kapsamına alınmıştır. Bu nitelikte olmayan ve Türkiye sınırları dışındaki işlem ve hizmetler ise vergi dışı bırakılmıştır.

Verginin konusuna giren işlemler:

Kanunun saydığı istisna ve muafiyetler dışındaki mal ve hizmetleri kim yaparsa yapsın özel ve resmi ayırım olmaksızın vergilendirilecektir.

— Gelir Vergisi Kanununa göre ticari, zirai ve serbest meslek faaliyetleri çerçevesinde yapılan

mal ve hizmetler (mal ve hizmetin teslim edileceği yere kadar yapılan taşıma, ambalaj, sigorta, vb. giderler ile vade-faiz farkı vs. işlemleri KDV matrahına ilave edilmesi gerekir.)

— Her türlü mal ve hizmet ithali,

— TRT ve PTT kurumları tarafından yapılan her türlü hizmetler (Bu işlemlerden dolayı vergi ödevlisi ilgili kurumlardır.)

— Bilanço veya işletme hesabına göre faaliyet yürüten bir işletmenin aktifinde yer alan gayrimenkul'un kiralanması KDV tabidir. İşletmeye dahil olmayan bir diğer ifade ile ferdi nitelikteki kiralama işlemleri vergi dışı bırakılmıştır. Kiralama işlemlerinde kiralanın şeyin kiracının emrine terk edilmesiyle vergi konusu doğar. (Mukavelenin yapılması yeterli olmayıp anahtar teslimi gerekir.)

— Vergi konusu mal ve hizmetlerin devir-trampa edilmesi hallerinde vergiyeye tabi olacaktır. Ayrıca, ikramiye, yardım, hibe, vb. İŞİMLER ALTINDA PERSONELE yapılan teslimlerle işletme sahibinin kişisel kullanımına ayırdığı işlemler KDV tabidir. (Örneğin, Eczane sahibinin eczanesinde ilacı kendisine veya yakınlarına vermesi halinde KDV ödeyecektir.)

Verginin matrahı:

Verginin kapsamına giren mal ve hizmetlerin tesliminde satış fiyatları üzerinden vergilendirilir.

Yasanın 20'nci madde 4'ncü fıkrası "Belli bir tarife göre fiyatı tespit edilen işlemlerde KDV miktarı dahil edilerek tespit edilir" hükmünde belirtildiği gibi bilette girilen yerlerde KDV açısından ayrı bir ödemede bulunulmayacağı kararlaştırılmıştır.

— İthalatlarda gümrük vergisinin esas alındığı kıymetin çift değeri, ile ithalat için ödenilen her türlü vergi resim ve harçlarla ödenilen kur farkları KDV matrahını teşkil etmektedir.

Matraha dahil olmayan hususlar:

KDV 25'nci maddesi fatura ve benzeri belgelerde gösterilmek ve

ticari geleneklere uygun miktarda olan iskontoaların KDV matrahında düşülmesine olanak tanımaktadır. İlaç alım satımında bu çerçevede içinde yapılan iskontoaların KDV düşülmesine yasa olarak tanınmaktadır.

KDV dönemleri şöyle belirlenmiştir:

* Ocak-Şubat-Mart ayları 1. dönem,

* Nisan-Mayıs-Haziran ayları 2. dönem,

* Temmuz-Ağustos-Eylül ayları 3. dönem

bu dönemlere ait beyanname o dönemi takip eden ayın en geç 25 günü mesai saatleri ilgili vergi dairesine verilmesi gerekir.

Konuya bir örnekle açıklık getirilirse:

Örneğin bir işletme 1'nci vergilendirme dönemi içinde (Ocak-Şubat-Mart) 800.000 liralık mal alışını için ödediği KDV 80.000.- liradır. İşletmenin aynı dönem içinde 1.000.000.- liralık mal teslimi (satışı) için 100.000.- lira KDV hesaplanmıştır. Bu durumda mal satışından tahsil ettiği 100.000.- KDV'in mal alış sırasında ödediği 80.000.- KDV düşülmek suretiyle (100.000-80.000) 20.000.- lirayı Nisan ayının en geç 25. günü çalışma saatleri içinde ilgili vergi dairesine yatırmak zorundadır.

KDV indirimlerinde doğan fark bir sonraki döneme devrolunacaktır. Diğer bir ifade ile mükellef lehine olan KDV indirimleri vergi dairesince iade edilmeyip daha sonraki dönemler için beyan edilen vergiden mahsup edilebilmektedir.

KDV 31'nci maddesi Amortisman tabi iktisadi kıymetler için ödenen KDV'nin indirimin kullanmaya başlandığı vergilendirme döneminden itibaren (5) yıl içinde ve eşit miktarda indirim yapılabilmesi olanak vermektedir. Ayrıca, yatırımların teşvik edilmesi amacıyla yapılan yasal düzenlemelerle özendirici önlemler getirilmiştir. Örneğin, yatırım konusu mallarda amortisman tabi iktisadi kıymetlerin en az (5) yıl işletmede kullanılması halinde bunlar için ödenilen

len KDV (5) yıldan az bir sürede indirilmesi mümkün olmaktadır

Vergi İndirimi:

KDV kanununun 33'ncü maddesi; indirim yapılacak işlemlerle indirim yapılmayacak işlemlerin birarada yapılması durumunda fatura ve benzeri belgeler üzerinden KDV ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısımdan indirim konusu olan vergi, yıllık satış tutarları ve satılan malın maliyet oranları dikkate alınmak suretiyle hesaplanır.

Beyanname Verme:

1. Vergilendirme dönemlerine ait beyanname ait olduğu ayı takip eden bir sonraki ayın 25. günü çalışma saatleri içinde bağlı bulunduğu vergi dairesine verilir. Dönem itibariyle olursa, dönemi takibeden ayın 25. günü akşamına kadar verilir. (Örneğin, Ocak-Şubat-Mart dönemine ait beyanname Nisan ayının 25. günü akşamına kadar verilmesi gerekir.)

2. İthalat konusu malların gümrük hattından geçildiği anda beyanname ilgili gümrük idaresine verilir. Tarh edilen vergi anında ödenir.

3. Götürü usulde KDV tabi mükellefler faaliyette buldukları takvim yılı takip eden yılın Nisan ayında beyanname vereceklerdir. Tarh edilen vergide aynı anda ödenir.

4. Götürü gider usulde KDV ödevlisi çiftçiler faaliyette buldukları yıl takip eden yılın Mart ayında beyanname vereceklerdir. Tarh edilen vergide aynı ay içinde ödenir.

5. Mükellefin ölümü halinde normal ödeme süresine (3) ay daha eklenir.

6. Memleketi terk halinde (15) gün içinde ödenmesi gerekmektedir.

Diğer Hususlar:

— KDV mükellefi işyerinin bağlı bulunduğu vergi dairesince tarh olunur. İşyerleri ayrı ayrı bölgelerde bulunuyorsa KDV'si Gelir veya Kurumlar vergisi yönünden bağlı bulunduğu vergi dairesi tarafından tarh olunur.

— Adi ortaklıklarda müteselsilen sorumlu olmak üzere ortaklardan biri adına tarh edilir.

— KDV beyannamenin verildiği gün tarh olunur.

— Beyannamenin PTT ile gönderilmesi halinde beyannamenin vergi dairesine geldiği 7 gün içinde vergi tarh olunur.

— KDV ödevlileri düzenleyecekleri belgelerle satış bedellerinden ayrı olarak KDV göstermek zorundadır.

— KDV 54. maddesine göre tutulacak kayıtlar verginin hesaplanmasına olanak verecek şekilde düzenlenmelidir.

— KDV tabi olan işlemler ile vergiye tabi olmayan işlemlerin ayrı ayrı gösterilmesi gerekmektedir.

— İndirim hakkı tanınan ve tanınmayan işlemler ayrı ayrı gösterilecektir.

— İade edilecek emtia ya da

satışların gerçekleşmemesi hallerinde KDV değişiklikleri ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.

— İşletme hesabına göre defter tutan mükellefler mal alışları ve ödedikleri KDV "Giderler" kısmına, satışları ve hesaplanan KDV defterin "Hasılat" kısmın yazacaklardır.

— Fiyatları etikette belirtilen işlemlerde KDV satış fiyatından ayrı ise etiketlerde vergi ayrıca gösterilir.

— Belli bir fiyatla satışı yapılan bilet gibi durumlarda KDV ayrı gösterilme yerine fiyata dahil edilerek gösterilir.

— KDV gelir ve kurumlar vergisi matrahların saptanmasında gider olarak düşülmeyecektir.

Telafi edici vergilendirme:

KDV gelen tebliği, sadece perakende mal satışı yapanlarla ilgili olarak bakanlıkça belirlenecek iş

gruplarına girecek (alınan) ödevliler için telafi edici vergilendirme uygulamasını getirmiştir.

Bu grup kapsamına alınan mükellefler mal alış bedellerine % 13 vergi oranı uygulamak suretiyle KDV ödeyeceklerdir. Bu durum karşısında yaptıkları satışlar için ayrıca KDV hesaplamayacaklardır.

KDV uygulamasıyla kaldırılan bazı vergiler:

KDV uygulamasıyla doğabilecek mükerrer vergi ödemesinin önüne geçebilmek amacıyla yürürlükte bulunan bazı vergiler 1985 Ocak ayından itibaren yürürlükten kaldırılacaktır.

Kaldırılacak vergiler şunlardır:

— Dahilde ve ithalde alınan istihsal vergisi,

— PTT hizmetleri ve nakliyat vergisi,

— İlan-reklam ve şeker istihlak vergisi,

— Spor-toto ve işletme vergisi.

d. DANIŞMA KURULU ÇERÇEVESİNDE YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

22.12.1984 tarihinde Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti'nin davetiyle toplanan II. Danışma Kurul toplantısına 24 Bölge Odamız Başkan ve Yöneticileri katılmış ve bu arada gündem maddesi itibarıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Başkontrolörü Sayın M.Nadir Arıca toplantıya davet edilmiştir.

Sayın ARICA, İlaça Katma Değer Vergisi'nin uygulanmasının kaçınılmaz olduğunu belirten ve sistem ile uygulama hakkında bilgi veren ayrıntılı bir konuşma yapmıştır. Toplantının bu konuya ayrılan süresi içinde Oda Yöneticileri Sayın ARICA'ya ayrıca çeşitli sorular da yöneltmişlerdir.

Aşağıdaki rapor, bu bağlamda,

Merkez Heyeti Komisyonunca bant çözümleri ve notlardan derlenerek hazırlanmıştır.

Bu arada 28.12.1984 tarihinde TEB Merkez Heyeti II. Başkanı Sayın Dr. İsmail İSTANBULLU Birlik adına TRT'ce düzenlenen konu ile ilgili bir açık oturuma soru yöneltmek üzere katılmıştır.

Sayı: 21279

ANKARA

28.12.1984

BÖLGE ECZACI ODALARI BAŞKANLIKLARINA

22.12.1984 tarihinde TEB'inde yapılan II. Danışma Kurulu toplantısına Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Başkontrolörü M.Nadir Arıca davet edilmişlerdir. Sayın M. Nadir Arıca'nın Katma Değer Vergisine ilişkin sorulara cevapları ilişkiindedir. Gereğini rica ederim.

TÜRK ECZACILAR BİRLİĞİ
MERKEZ HEYETİ

II. Başkan

Dr. Ecz. İsmail İSTANBULLU

SORULAR VE CEVAPLAR:

1. Hafızalı Yazar Kasaların verdiği fişler fatura yerine geçecek mi?

— Kasa fişi geçerli 10.000.-TL üzerine fatura kesilecek.

2. Eldeki, daha önce önerilen kasalar ne olacak?

— Vergi Daireleri inceleyerek kabul veya red edecekler.

3. Fişler için Noter tasdiki gerekiyor mu?

— Henüz durum açıklığa kavuşmuş değil, kabul edilebilir.

4. Fişler, vergi iadesi yönünden fatura yerine geçecek mi?

— Ocak ayının ilk haftasında tebliğ çıkacak, o tarihe kadar fatura kullanmaya devam edilecek.

5. İlaçlar fişle gelip sonra fatura edilir. Bu durumda nasıl davranmak gerekir?

— V.U.K'na göre 10 gün içinde fişler faturaya çevrilmelidir. En uygunu anında fatura edilmesidir.

6. Takas edilen malların durumu ne olacak?

— Kayıtlara geçen her takas vergilendirilecektir.

— Her ayın 25'ine kadar aylık beyanname, boş bile olsa verilecek.

— İş ve İşletme ile ilgili olmak üzere her türlü Katma Değer Vergileri düşülebilecek.

— Düşülemeyecek olan KDV'ler masraf olarak deftere geçilebilecek.

— KDV fatura üzerinde gösterilecek. Defterlerde ayrı bir sütun açılacak.

— Fiyat artışları bir değişiklik getirmiyor, satış fiyatı üzerinden vergi alınacak.

— İmalatta kullanılan Prodüvi ve Alkol için ayrı bir uygulama yok. Vergi matematiksel olarak hesap edilecek.

7. Resmî reçetelerde KDV nasıl uygulanacak?

— KDV uygulamasında tahakkuk esastır. Fatura kesildiği dönem itibarıyla vergi verilecek.

— Reçetelerin, hastadan alınan kısmı için % 10 KDV alınacak diğer kısmına da fatura üzerinde gösterilmek suretiyle kurumdan alınacak.

— Faturalar 10 günlük süre geçirilmeden kesilmeli,

— Fatura tahsil edilmesi beklenmez. Fatura kesildiği tarihte tahsil edilmiş demektir.

— Zayıf, fire için düzeltme söz konusu değil. İade-lerde fatura düzeltme mümkün.

— Tek tip sözleşmede aylık fatura dönemi belirtiliyor ise düzeltilerek 10 günlük yapılması gerekir.

8. Yazar kasada durum nasıl olacak. Örnek 110 TL. basarsak hasılatı KDV'de girecek?

— Fiş üzerine elle yazılarak KDV ayrı gösterilecek, veya KDV dahil diye belirtilecek. Sonra deftere geçerken hesap edilerek ayrı yazılacak.

— Noterler tasdik ettikleri fatura listesini Bakanlığa verecekler.

9. Stoklar ne olacak?

— Bünyesinde istihsal vergisi bulunupta faturada gösterilmiyorsa beyan şart değil. Envanterin stok bildirimleriyle ilgisi yok optik konusuda aynı uygu-

lamada.

— KDV maliyet unsuru değil.

— Eski tip kasalar ileride yeni kasa alarak kaldırı-lacak.

10. İskontolarda KDV ne olacak?

— İskonto mutlaka fatura üzerinde gösterilecektir. Kendiniz bile kullansanız kayda geçeceksiniz.

11. Bilgisayar faturaları ne olacak?

— Bu konuda bir açıklama yok, Bakanlığa iletilecek.

12. Kasa defterine KDV yazılacak

— Kasa defterinde ayrı bir sütun veya yer açılacak.

13. Eğer KDV'siz bir satış yapılırsa cezai müeyyide nedir?

— Vergiyi kendi üstlenirse mesele yok, aksine uygu-lama V.U.K'na göre cezaya tabi.

14. Satışta hiçbir belge verilmediği ve kayda geçme-diği takdirde ne olacak?

— Hem gelir vergisi hem de KDV yönünden cezaya tabi.

15. KDV'siz satış yaptığım beyan eden ve vergiyi ce-binden öderse ödese uygunudur. Haksız rekabete girerse hukuk kuralları geçerlidir.

— Reçeteye basılan damga tarihi 10 gün süre için ge-çerli.

— İskontolar mutlak fatura üzerinde gösterilmeli.

16. KDV ilaç fiyatı üzerinden gösterilemez mi?

— Bakanlık bu konuda tercihini kullanmış değil. KDV uygulaması lehinize olur.

17. Faturasız mal temini olduğu takdirde, dürüst mü-kellefe zorluk çıkacaktır.

— Bazı önlemlerle bu konunun önüne geçilebilir.

18. Muvazaalı Eczanelerde bu uygulama yaygın.

— Mahallinde gelen arkadaşla iletilebilirse işbirliği mümkün.

19. Yasadışı eczaneleri TEB olarak bildirsek önlem alabilir misiniz?

— Mart ayına kadar bildirin.

— KDV, amortisman almasına bakmaksızın 5 yıl içinde düşülecek.

20. İskontolarda maliyenin zararı var, önlem düşünö-lüyor mu?

— İskonto uygun değilse cezayı gerektirir.

21. V.D. Müracaat gerekiyor mu?

— Gerek yok.

— İhracata yönelik hizmet istisnadır.

22. Kanser ilaçları gümrük vergisinden muaf, KDV'ye dahil mi?

— Yurt içinde satışlar KDV'li olacak.

23. Uygulama eczanelerin durumu.

— KDV'sine tabi olmaları gerekir.

e. KDV UYGULAMASINA AİT PRATİK BİLGİLER VE 11 NOLU KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

İlacın Katma Değer Vergisinden ayrıştırılmayacağı açıklıkla anlaşıldıktan sonra Büro çalışmalarımız sürdürülmüş ve "KDV Uygulamasına Ait Pratik Bilgiler" konulu aşağıdaki rapor Muhasebe Servisi Danışmanı Sayın Ali Rıza Yurtsever'e hazırlanmıştır.

Ayrıca 11 nolu tebliğ bu genel rapor çerçevesinde aşağıda bilgilerinize sunulmakta olup bundan böyle meydana gelen gelişmeler bu bülten sayfalarında sizlere aktarılacaktır.

KDV Uygulamasına ait pratik bilgiler

● Ali Rıza YURTSEVER

Yeni bir yasal düzenlemeye gidilmesi halinde, mal tesliminin yapıldığı işlemler arasında yer alan ilacın da Katma Değer Vergisine tabi olacağı görülmektedir. Bir değişiklik olmadığı takdirde 1.1.1985 tarihinden itibaren uygulamasına geçilecektir.

Katma Değer Vergisi kanununun uygulanması sırasında ortaya çıkan ve çıkması olası sorunların ne şekilde çözümleneceğini şimdiden kestirmek zordur. Ancak, bu gibi durumlarda maliyenin getireceği görüş ve açıklamaları içeren tebliğler ışığında sorunları çözmek veya irdelenmek mümkün olmaktadır.

Konunun uygulamasına açıklık getirmek üzere bir dizi tebliğler yayınlanmış bulunmaktadır. Bu açıklamalar ışığında eczanelerdeki uygulamanın nasıl olacağını bazı örneklerle özetlemek mümkün olmaktadır. Sorunun daha iyi anlaşılması yönünden sorulu ve cevaplı açıklamalar yöntemi tercih edilmiştir.

SORU: 1- Eczanelerdeki ilaçlar için KDV vergisini gösterir etiket ve benzeri belge bulundurmak gerekir mi?

CEVAP: İlaçların çok çeşitli ve değişik ebatlarda bulunması gibi özellikler taşıması yanısıra esasen ilaç satış fiyatlarının önceden belirlenmiş olması nedeniyle KDV miktarını ayrıca göstermeye gerek yoktur.

Kaldı ki, KDV 20'nci maddesinin 4'ncü fıkrası "Belli bir tarife göre fiyatı tespit edilen işler ile bedelinin biletle tahsil edildiği hallerde KDV dahil edilerek tespit olunur ve vergi müşteriye ayrıca intikal ettirilmez." hükmünde belirtildiği gibi, KDV ilaç fiyatlarına dahil edilerek, üzerindeki fiyatla satılması halinde, eczane-hasta ilişkisinin gereksiz yere zedelenmeyeceği gibi dahası fazladan yazışma gibi bürokratik işlemler de önlenmiş olacaktır.

SORU: 2- Günlük satışlarda KDV'ni nasıl göstermek gerekir?

CEVAP: a- Günlük perakende satış fişlerinin kullanılmasında, KDV'yi yapılan satışlardan ayrı olarak gösterilir. Örneğin 500,- liralık bir ilaç satıldığında:

Yapılan satış 500,-

KDV % 10 50,-

550,- şeklinde yazılması gerekir.

b- Yazar kasa kullanılması halinde aynı satış örneğinde olduğu gibi ilaç fiyatı olan 500,- lira için kasa ya ayrı basılır. KDV için ayrı basılır. İşletme Hesabı Esasına göre defter tutan eczaneler tuttukları "GÜN-LÜK PERAKENDE SATIŞ HASILAT DEFTERİ" de o günkü satışlarının alt tarafına tek bir kalemler halinde tahsil ettikleri KDV'ni yazmaları gerekir.

SORU: 3- KDV'ni defter ve kayıtlarda nasıl göstermek gerekir?

CEVAP: Bilanço esasına göre tutulan defterlerde vergi KDV hesabı altında muhasebeleştirilerek gösterilir. İşletme hesabı esasına göre defter tutuluyorsa, mal alışları ve ödenilen KDV defterin Gider sayfasına, yapılan satışlar dolayısıyla tahsil edilen KDV, defterin Gelir sayfasına ayrı bölümlerde göstermek mümkündür. İşletme defterinin buna cevap veren şekilde çizilmesinde vergi yasaları açısından bir sakınca yoktur.

SORU: 4- Anlaşmalı kurumlarla yapılan iskonto lu işlemlerde KDV hesabı nasıl olacaktır?

CEVAP: Bilindiği gibi resmi kurumlarla yapılan işlemlerde belli bir iskonto (% 3 gibi) yapılması yanısıra reçete bedelinin % 20'si hastadan tahsil edilmektedir. Böyle bir işlemde KDV aşağıdaki şekilde hesaplanır ve fatura üzerinde gösterilir.

Örneğin X dairesinden 39 adet reçete bedeli olarak şu miktarda para tahakkuk edilmiştir:

- Faturanın altında toplam	100.000.-TL
- % 3 iskonto	3.000.-TL
- Toplam	97.000.-TL
- Hastadan tahsil (% 20)	19.400.-TL
- Yalnız	77.600.-TL
- Kurumdan alınan KDV $77.600 \times \% 10 =$	7.760.-TL
- Hastadan alınan KDV $19.400 \times \% 10 =$	1.940.-TL
- KDV toplam olarak	9.700.-TL

gösterilmesi gerekmektedir.

Önemli Not: İndirim konusu iskontonun fatura üzerinde gösterilmesi ve ticari teamüle uygun olması gerekmektedir. Aksi halde KDV hesabında matrah-tan düşülmüş. Yukarıdaki örnekte görüldüğü gibi kurumla çalışan ve iskonto yapan bir eczanenin kestiği her bir fatura üzerinde yukarıdaki işlemleri yapmak zorundadır. (KDV ilacın üzerinde yazılı fiyat içine dahil edilerek satılması halinde yapılacak işlemlerin daha kolay olacağı ortadadır.)

SORU: 5- KDV ne zaman Vergi Dairesine bildirilecektir?

CEVAP: Aylık cirosu 120 milyon lirayı aşmayan işletmelerde beyanname ve vergisi (3) ayda bir bağlı bulunduğu vergi dairesine verilir. Örneğin, Ocak-Şubat-Mart dönemine ait beyanname ve vergisi Nisan

ayının en geç 25. günü çalışma saatleri içinde yatırılması gerekir.

Esasları Bakanlıkça düzenlenecek KDV Beyannamelerinde o dönem içinde alınan mal için ödenen KDV ile yapılan satışlar nedeniyle tahsil edilen KDV arasındaki fark bildirilir. Bu işlemlerde yapılan mahsupta yani indirimden dolayı iade konusu vergi doğması halinde bu miktar mükellefe iade edilmeyip bir sonraki döneme aktarılır.

Mükellefiyetten çıkma halinde iade verginin ne olacağı hususunda bir açıklık olmamakla birlikte verginin mükellefe indirimi yapılması gerektiği kanısındayız.

SORU: 6- Stok bildiriminde bulunmak gerekir mi?

CEVAP: Eczanelere intikal eden ilaçlar ve bunun için düzenlenen faturalarda istihsal vergisi miktarları gösterilmemektedir. Bu durumda 1985 yılına devreden stok ilaçlar için bildirimde bulunmaya gerek yoktur. Stok konusu ilaçların satılması halinde tahsil edilen KDV'nin bildirim süresinde vergi dairesine verilmesi zorunludur.

SORU: 7- Depolara iade edilen ilaçlar KDV'ne tabi tutulabilir mi?

CEVAP: Yasa koyucu trampa, devir, takar adı altında yapılan teslim ve hizmetleri vergi kapsamına almıştır. Bu itibarla depoya iade edilen ilaçların KDV'

ne tabi olacağı kanısındayız. Ayrıca, kişisel kullanım ya da yakın çevresine vermek üzere eczanesinden aldığı ilaçlar için de KDV ödemek zorundadır.

SORU: 8- Miadı dolan ve imha edilmesi gereken ilaçlar için KDV ödenecek mi?

CEVAP: Bilindiği gibi vergi yasalarınca belirlenen esaslara uyulması halinde bu tür emtianın gider yazılması mümkündür. KDV yönünden ise durum farklı olup verginin ödenmesi gerekmektedir.

SORU: 9- KDV Gider olarak yazılabilir mi?

CEVAP: Gelir vergisi matrahı içinde yer almayan KDV'nin gider olarak yazılması ya da yıl sonunda hesaplanan vergiden mahsup edilmesi mümkün değildir.

SORU: 10- Perakende satış fişlerinin tasdiki zorunlu mudur?

CEVAP: Yapılan son düzenlemelerle fatura, müstahsil makbuzu ve Serbest Meslek Makbuzlarının tasdik edilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Bu itibarla 1.1.1985 tarihinden itibaren kullanılacak bu belgelerin tasdik edilmesi mecburidir. Bunlar dışında kalan gider makbuzu, perakende satış fişi gibi belgelerin tasdik edilmesi zorunluluğu getirilmemiştir. Bu itibarla yeni bir düzenleme getirilmeden yürürlükteki hükümler çerçevesinde bu tür belgeler tasdik edilmeden kullanılabilecektir.

TEBLİĞİ

Maliye ve Gümrük Bakanlığından:

Katma Değer Vergisi Genel Tebliği
Seri No: 11

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan katma değer vergisi uygulamasında tereddüte düşüldüğü anlaşılan konularla ilgili olarak aşağıdaki açıklamalara gerek duyulmuştur.

H. İLAÇ BEDELLERİ:

1- 9 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliđinde, ilaç bedellerinin vergi dahil olarak tespit edilip ambalajlara yazılacağı, bu satışlarda ayrıca vergi uygulanmayacağı, beyan edilecek verginin toplam hasılat 11'e bölünerek hesaplanacağı açıklanmıştır. Ancak, 31/12/1984 tarihi itibarıyla stoklarda bulunan ve vergili olarak satılması gereken ilaçlar, ambalajlarında yazılan fiyata katma değer vergisinin dahil olduğu yolunda bir ibare bulunmayan bütün ilaç satışları için geçerlidir.

2- Bilindiği üzere, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi kuruluşları ile sosyal güvenlik kurumlarının tedavi yardımından yararlananların ilaç giderleri, yaramanlarla mezkür kamu kurum ve kuruluşları arasında paylaşılmaktadır. Bu ilaçların bedellerine ait katma değer vergisi de aynı oranlara göre paylaşılacaktır. Eczaneler kamu kurum ve kuruluşları ile yaramanların paylarını vergili bedel üzerinden ayrı ayrı hesaplayıp tahsil edeceklerdir.

Tebliğ olunur.